

POSTANOWIENIE

Dnia 21 kwietnia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Gonera

w sprawie z odwołania U. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 kwietnia 2005 r.,
kasacji ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w K.
z dnia 17 września 2003 r., sygn. akt III AUa .../02,

- 1. odmawia przyjęcia kasacji do rozpoznania;**
- 2. przyznaje od Skarbu Państwa (kasa Sądu Apelacyjnego w K.)
na rzecz adwokat A. K. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych
tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.**

Uzasadnienie.

Sąd Okręgowy w Katowicach – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 19 czerwca 2002 r., XI U .../01, oddalił odwołanie U.S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z 10 września 2001 r., odmawiającej ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Apelacyjny w K. – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 17 września 2003 r., III AUa .../02, oddalił apelację ubezpieczonej od powyższego wyroku Sądu Okręgowego.

Kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego wniosła ubezpieczona, zaskarżając wyrok ten w całości. Kasację oparto na podstawach: 1) naruszenia prawa

materialnego, a mianowicie art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez jego niewłaściwe zastosowanie – dokonanie błędnej subsumcji ustalonego stanu faktycznego pod przytoczony przepis ustawy, podczas gdy podstawą rozstrzygnięcia w danym stanie faktycznym powinien być art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych; 2) naruszenia przepisów prawa procesowego, mającego istotny wpływ na wynik sprawy, a to art. 233 k.p.c., poprzez nierozważenie przez Sąd drugiej instancji w sposób wszechstronny zebranego materiału dowodowego; art. 227 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie jako przedmiotu dowodu rozpoznania klinicznego stanu zdrowia ubezpieczonej, stwierdzającego chorobę zawodową powodującą niezdolność do pracy wymagającej wysiłku fizycznego, dokonanego przez Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego, na skutek odwołania się pracodawcy od decyzji o ustaleniu choroby zawodowej przez Państwowego Inspektora Sanitarnego w K. z 17 grudnia 2002 r.

Jako okoliczności uzasadniające rozpoznanie kasacji skarżąca wskazała:

- 1) występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, mające znaczenie dla rozstrzygnięcia w podobnych sprawach, dotyczące ustalenia czy w danym stanie faktycznym ubezpieczonemu przysługuje prawo do świadczeń z tytułu niezdolności do pracy wskutek choroby zawodowej;
- 2) konieczność ochrony interesu publicznego poprzez zapewnienie jednolitości praktyki sądowej;
- 3) nierozważenie przez Sąd drugiej instancji w sposób wszechstronny zebranego w sprawie materiału dowodowego, uzasadniające zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (wyrok Sądu Najwyższego z 4 lutego 1999 r., II UKN 459/98, OSNAPiUS 2000 nr 6, poz. 25).

Pełnomocnik skarżącej wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu oraz o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie kasacji, będącej środkiem odwoławczym sytuującym się poza wymaganym przepisami art. 45 ust. 1 i art. 176 Konstytucji modelem postępowania

dwuinstancyjnego, następuje tylko z przyczyn wykraczających ponad toczący się między stronami spór prywatnoprawny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 30 maja 2001 r., III CZ 36/01, OSNC z 2002 r., nr 2, poz. 22 lub postanowienie Sądu Najwyższego z 5 lipca 2001 r., V CKN 176/01, niepublikowane). Publicznoprawny charakter kasacji implikuje jej podstawowy cel, polegający na zapewnieniu jednolitości wykładni oraz na wkładzie w rozwój prawa i orzecznictwa sądowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC z 2000 r., nr 7-8, poz. 147). W związku z tym Sąd Najwyższy przed rozpoznaniem sprawy dokonuje, zgodnie z art. 393 k.p.c., wstępnego badania kasacji i może odmówić przyjęcia jej do rozpoznania, jeżeli w sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne, nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a ponadto gdy kasacja jest oczywiście bezzasadna (art. 393 § 1 k.p.c.); nie może natomiast odmówić przyjęcia kasacji do rozpoznania tylko wówczas, gdy zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza prawo albo gdy zachodzi nieważność postępowania (art. 393 § 2 k.p.c.).

Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 393 § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowią na przykład art. 390 § 1 k.p.c. lub art. 393¹⁴ § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie – wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Z przedstawionego przez wnoszącego kasację istotnego zagadnienia prawnego musi jednak wynikać, jaki jest konkretny problem prawny, na czym polegają istotne wątpliwości (na przykład interpretacyjne), na czym polega ewentualna rozbieżność w orzecznictwie i jakich kwestii owa niejednolitość dotyczy. Tego wymagania skarżący w kasacji nie spełnił.

Zagadnienie prawne jest to zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawnym, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. wyrok Sądu Najwyższego z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51). Tymczasem skarżąca postawiła Sądowi

Najwyższemu zagadnienie „dotyczące ustalenia, czy w danym stanie faktycznym ubezpieczonemu przysługuje prawo do świadczeń z tytułu niezdolności do pracy wskutek choroby zawodowej”. Chodzi więc w istocie o prawidłową ocenę materialnoprawną określonego, zindywidualizowanego, ustalonego w konkretnym postępowaniu sądowym, stanu faktycznego. Rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego, skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia, ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić przy pomocy obowiązujących reguł wykładni, bądź w drodze prostego zastosowania przepisów. Nie są zatem istotnymi zagadnieniami prawnymi mającymi znaczenie dla rozstrzygnięcia podobnych spraw wątpliwości przedstawione w kasacji.

Pozostałe okoliczności wskazane przez skarżącą nie dają się zakwalifikować w kategoriach ustawowych przesłanek kasacji (art. 393 § 1 pkt 1 i 2 albo § 2 k.p.c.).

W rozpoznawanej sprawie nie występują również okoliczności, które z urzędu uzasadniałyby zmianę albo uchylenie zaskarżonego wyroku, mimo nieistnienia przesłanek wskazanych w art. 393 § 1 pkt 1 i 2 a *contrario* k.p.c., gdyż nie zachodzi nieważność postępowania ani oczywiste (rzucające się w oczy, widoczne bez pogłębionej analizy prawniczej) naruszenie prawa. Kasacja wniesiona przez ubezpieczoną nie zasługiwała w takiej sytuacji na przyjęcie jej do rozpoznania.

Ponieważ w sprawie zachodzą pozytywne przesłanki odmowy przyjęcia kasacji do rozpoznania (art. 393 § 1 k.p.c.), a zarazem nie zachodzą negatywne przesłanki dokonania tej czynności (art. 393 § 2 k.p.c.), Sąd Najwyższy, stosownie do art. 393⁷ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji.